

moment hi hagués hagut cap afiliació ni a aquest grup de socialistes extrems (no marxistes ni menys comunistes), car en un article de *Ciència Social* (princ. de 1896), Coromines publicà una recensió del llibre de Sautarel, que sense ser-li resoltament hostil, hi fa fortes reserves en to analista i francament crític; cf. una al·lusió a Sautarel vist en persona, el gran corifeu d'aquell grup —degué haver-hi parlat—, en el capítol de *Prometeu* (V. III, O. C. 254, cf. 1540 i *27) on també parla, en termes objectius, dels anarquistes Tarrida del Mármol i Anselmo Lorenzo, que tan enemic es mostrà de Coromines, i atacà en els seus escrits *Les Presons Imaginàries*, amb hàbil distorsió de les idees.

M'inclino, però, a creure que l'afirmació d'Hurtado no està mancada d'algun fonament. En uns papers d'aquells anys, trobo certa afirmació i elogi d'una de les doctrines dels *trimardeurs*: convé que els treballadors tendeixin a mirar els salaris com un guany prescindible, del qual es desfaran a profit de la collectivitat (en política, cultura, obres benèfiques i beneficioses), així que hi hagin obert totes les seves necessitats indispensables; hi posa com a lema una metàfora: igual que, en l'acte sexual, abandonem el semen com una secreció que acompanya el goig amorós, el treballador conscient es desfarà dels diners sobrants, en homenatge al goig, quasi sensual, que ens dóna el treball acomplert.

En el paquet de docs. inèdits, trobats per Àngela Ferrer i Sensat entre els papers del seu pare, guardats dels mesos que David Ferrer fou cabdal defensor del meu, en el procés de Montjuïc (rebutts d'ella fa dos anys), hi ha unes declaracions, atribuïdes a Coromines, en un llarg allegat anònim, de to jurídic, que no li és desfavorable (i que semblen ser verament pròpies d'ell i més o menys exactes), en què qualifica els *trimardeurs*, de gent més progressiva que els anarquistes: com insinuant que aquests participaven, en alguna mesura, d'esperit reaccionari —de fet els desterrats catalanistes, quants «llibertaris» hem pogut veure, a Amèrica, convertits en àvids capitalistes i explotadors. Altrament, encara que no recordo haver sentit el mot al meu pare, sé que molts pronunciaven en català *trimardórs*, i alguns altres a la francesa, *-rdærs*.

El nom en francès és un derivat «francès-popular» (una mica argòtic) del verb *trimarder*; el trobem definit (Larousse etc.) «ouvrier qui va de ville en ville pour chercher du travail; chemineau; vagabond»; *trimarder* «aller de ville en ville, ou de village en village pour chercher du travail; vagabonder sur les routes»; de *trimar(d)* «route, chemin, rue», derivat, per la seva banda, de *trimar* «pop. se fatiguer en efforts pénibles». No sols s'usa en el Nord de França, sinó que, almenys en part, aquest grup de mots ha transcendit fins al Midi. En el mapa «mèdiand (chemineau)» de l'ALGc. (III, 570), no hi ha *trimardeur*, però sí *lo trimart* a molts punts del Gers, HGar. i Arieja; és, però, amb el matis de «passant, *passoboulant*», que fou la resposta en altres zones gascones (Alt Lavedà etc.).

És clar que els *trimardeurs* devien acceptar aquest nom, sense ser pròpiament gent que «trimardessin»

ni molt menys vagabunds, a manera de desafiament als patrons reaccionaris que els l'havien aplicat en termes injuriosos o com a retret. En definitiva es deu tractar en francès d'un manlleu germànic, possiblement més aviat del neerlandès o de l'anglès, on *to trim* és 'disposar, guarnir, exercitar', i ha transcendit més o menys fins a l'alemany (sobretot *trimmen* com a terme nàutic i esportiu, 'exercitar-se, entrenar-se').

Trimembre, V. tres + *membre* *Trimer*, V. tres + *dimer* *Trimestral*, *trimestre*, V. mes *Trimetre*, V. metre *Trimorf*, *trimorfisme*, V. *metamorfosi* *Trinar*, *trinat*, V. tres *Trinc*, V. *trencar* i *treure* *Trinca*, *trincadonetes*, *trincadura*, *trincafia*, *trincagat*, *trincanill*, *trincar*, *trincó*, *trincola*, V. *trencar* *Trinela*, V. *trenella* (TRENA) *Trinera*, V. *teranyina* (TEIXIR) *Trinervat*, V. *nervi* *Trineu*, V. *treure* *Tringar*, V. *trincar* (TRENCAR) *Tringola*, *tringolejar*, *tringolí*, V. *trincar* (TRENCAR) *Trinitari*, *-ària*, *trinitat*, *trino*, V. tres *Trinomi*, V. *binomi* i *tres*

TRINQUET, 'pal petit en l'arboradura de la nau', 'bastó que servia per al joc de pilota', antigament i encara avui a les Illes, *TRIQUET*, que és la forma originària; mot comú amb el port. *traquete*, i el cast. *trinquete*, abans *triquete* (des del qual i del cat. sembla haver-se propagat a l'it. *trinchetto*); etimologia incerta, però com que en cast. i port. la terminació indica origen foraster, és probable que pertot sigui manlleu del fr. ant. *triquet* 'pala o bastó del joc de triquet' i 'bastó en general', derivat de *trique* 'garrot, porra, pal', també *estrique*, que sembla ser la forma etimològica (potser germànica, cf. neerl. *striker*, ags. *strican*, angl. *strike* 'pegar, copejar', a.-al. ant. *strihban*, al. *streichen* etc.); del nom de la pala o bastó del joc va passar al clos on s'hi juga; la *n* de la forma moderna és deguda a la influència d'altres mots, en particular la de *trincar* i els altres termes nàutics de la seva família. □ 1.ª doc.: *triquet* de la nau, 1449, i c. 1460, JoMartorell; *triquet*, clos de joc, 1493; *triquet* de ballesta, c. 1330, Muntaner; *trinquet* 1465 (nau), 1517 (joc).

«Hagueren son acort de fugir e de tornar-se'n devers la Turquia --- la galera jamés deseparà la nau del gran Caramany, e féu la via de Chíprie --- però tostamps hagueren dubte de la galera, e la nau del Capità tostamps seguí la galera: e cascú feya sforç de veles tant com podia, ab la mijana e ab lo *triquet*, e posaven tantes bonetes com cascuna nau podia portar --- Tirant --- trobàs en vista de la nau del gran Caramany --- e envestiren-se la una a l'altra ---», JoMartorell (Ag. II, 306.12, § 148). «L'arbre e les antenes del *triquet*», inv. Drassanes a. 1647, *DAG*; i *AlcM* ja el cita en un doc. d'arxiu val. de 1449: «una miçana de 40 vessos, tota forrada, un *triquet* de 22 vessos e 8 ques [lleg. probt. *gues*, *GUA* IV, 685] e miça de cayguda».

Segueix aquesta forma encara en vigor a la fi del segle següent, segons el poema de Joan Pujol (a. 1575) sobre la batalla de Lepant: «alça *triquet* per cercar se-